

ISSN 2226-0099

Міністерство освіти і науки України
державний вищий навчальний заклад
«Херсонський державний аграрний університет»

**Таврійський
науковий вісник**

Сільськогосподарські науки

Випуск 96

Херсон – 2016

Рекомендовано до друку вченою радою
Херсонського державного аграрного університету
(протокол № 1 від 29.08.2016 року)

Таврійський науковий вісник: Науковий журнал. Вип. 96 - Херсон: Грінь Д.С., 2015. – 298 с.

Видається за рішенням Науково-координаційної ради Херсонської області Південно-наукового центру Національної академії аграрних наук України, вченої ради Херсонського державного аграрного університету та Президії Української академії аграрних наук з 1996 року. Зареєстрований у ВАК України в 1997 році “Сільськогосподарські науки”, переєстрацію пройшов у червні 1999 року (Постанова президії ВАК № 1-05/7), у лютому 2000 року (№ 2-02/2) додатково “Економіка в сільському господарстві”, у червні 2007 року (№ 1-05/6) додатково “Іхтіологія” та у квітні 2010 року “Сільськогосподарські науки” (№ 1-05/3). Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 13534-2508 ПР від 10.12.2007 року.

Редакційна колегія:

1. Базалій В.В. - д.с.-г.н., професор (головний редактор);
2. Яремко Ю.С. - д.е.н., доцент (заст. головного редактора);
3. Федорчук М.І. - д.с.-г.н., професор (заст. головного редактора);
4. Подаков Є.С. - к.е.н., доцент (відповідальний редактор);
5. Ушкаренко В.О. - д.с.-г.н., професор, академік НААНУ;
6. Євтушенко М.Ю. - д.б.н., професор, чл.-кор. НААНУ;
7. Лавриненко Ю.О. - д.с.-г.н., професор, чл.-кор. НААНУ;
8. Пелих В.Г. - д.с.-г.н., професор, чл.-кор. НААНУ;
9. Агеєв В.Ю. – д.с.-г.н., професор (Білорусь)
10. Андрусенко І.І. - д.с.-г.н., професор;
11. Арсан О.М. - д.б.н., професор;
12. Благодатний В.І. - д. е.н., професор;
13. Бойко М.Ф. - д.б.н., професор;
14. Вовченко Б.О. - д.с.-г.н., професор;
15. Гамаюнова В.В. - д.с.-г.н., професор;
16. Грановська Л.М. - д.е.н., професор;
17. Данілін В.М. - д.е.н., професор;
18. Дебров В.В. - д.с.-г.н., професор;
19. Зубкова О. – д.б.н., професор (Молдова)
20. Кирилов Ю.Є. - д.е.н., доцент
21. Коковіхін С.В. - д.с.-г.н., професор
22. Кольман Р. – д.с.-г.н. (Польща)
23. Кудряшов В.П. - д.е.н., професор;
24. Лимар А.О. - д.с.-г.н., професор;
25. Мармуть Л.О. - д.е.н., професор;
26. Міхеев Є.К. - д.с.-г.н., професор;
27. Морозов В.В. - к.с.-г.н., професор;
28. Морозов О.В. - д.с.-г.н., професор;
29. Морозов Р.В. - д. е.н., професор;
30. Мохненко А.С. - д.е.н., професор;
31. Наконечний І.В. - д.б.н., професор;
32. Нежлукченко Т.І. - д.с.-г.н., професор;
33. Осадівський З. – д.е.н., професор (Польща)
34. Петшак С. – д.е.н., професор (Польща)
35. Пилипенко Ю.В. - д.с.-г.н., професор;
36. Соловійов І.О. - д.е.н., професор;
37. Танклевська Н.С. - д.е.н., професор;
38. Ходосовцев О.Є. - д.б.н., професор;
39. Шерман І.М. - д.с.-г.н., професор.

© Херсонський державний
аграрний університет, 2016

ЗЕМЛЕРОБСТВО, РОСЛИННИЦТВО, ОВОЧІВНИЦТВО ТА БАШТАННИЦТВО

УДК 633.111; 631.527

ХАРАКТЕР ФОРМУВАННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ У СОРТІВ ПШЕНИЦІ РІЗНОГО ТИПУ РОЗВИТКУ ЗА РІЗНИХ УМОВ ВИРОЩУВАННЯ

Базалій В.В. - д.с.-г.н., професор,
Бойчук І.В. - к.с.-г. наук, доцент,
Базалій Г.Г. – к.с.-г.н. с.н.с.,
Ларченко О.В. - к.с.-г. наук, доцент
Бабенко Д.В. - аспірант ДВНЗ «Херсонський ДАУ»

У статті наведені результати досліджень з характеру формування врожайності у сортів «типово» пшениці озимої та альтернативного типу (дворучки).

Доведено, що для отримання стабільної врожайності зерна в умовах південного Степу України їх необхідно використовувати для пізніх строків сівби (жовтень, листопад) і як страхову культуру для пересіву загублених в період зими́влі посівів пшениці озимої сорти пшениці альтернативного типу (Кларіса, Соломія) степового еко типу.

Ключові слова: пшениця озима, сорти пшениці альтернативного типу, врожайність, пластичність, стабільність.

Базалій В.В., Бойчук І.В., Базалій Г.Г., Ларченко О.В., Бабенко Д.В. Характер формування продуктивності у сортів пшениці різного типу розвитку за різних умов вирощування

В статті представлені результати досліджень характеру формування урожайності у сортів «типово» пшениці озимої та альтернативного типу (дворучки). Доведено, що для отримання стабільної урожайності зерна в умовах южної Степу України, потрібно використовувати для пізніх строків посіву (жовтень, листопад) і як страхову культуру для пересіву загублених в період зими́вки посівів пшениці озимої сорти альтернативного типу (Кларіса, Соломія) степного еко типу.

Ключевые слова: пшеница озимая, сорта альтернативного типа, урожайность, пластичность, стабильность.

Bazaliy V.V., Boichuk I.V., Bazaliy G.G., Larchenko O.V., Babenko D.V. Character of productivity formation in wheat varieties of different types of development under different growing conditions.

The article presents the results of studies on the character of yield formation in typical winter wheat and alternative (spring-winter) type varieties.

It proves that for obtaining a stable grain yield in the southern Ukrainian steppe we should use alternative type varieties of wheat (Klarisa, Solomiia) of the steppe ecotype both for late sowing dates (October, November) and as an emergency catch crop that compensates for the failure of winter wheat during overwintering.

Key words: winter wheat, alternative type varieties, yielding capacity, plasticity, stability.

Постановка проблеми. Проблема адаптивності сортів пшениці озимої, їх здатності забезпечувати високу і стійку продуктивність за різних умов до-